

И. МОЛДОБАЕВ АТЫНДАГЫ ОРТО МЕКТЕБИНИН ӨРТ КООПСУЗДУГУНУН ЖОБОСУ

Өрт коопсуздугун камсыз кылуу боюнча уюштуруу иш чаралары.

Билим беруу уюмдарынын бардык кызматкерлери ертке каршы нускамадан еткенден кийин (кеминде жарым жылда бир жолу) гана ишке кое берилүүгө тийиш, ал эми ишеним спецификасы эзгэргенде, жетекчи тарабынан белгиленген тартипте мүмкүн болуучу ертгерду алдын алуу жана ечуруу боюнча кошумча окуудан этет. Билим беруу уюмдарынын бардык имарат жайларынын керуноктуу жерлерине өрт күзөтүн чакыруу телефонун номери көрсөтүлгөн табличкалар илинип коюлууга тийиш. Өрт учурунда адамдарды эвакуациялоонун планы (схемасы) иштелип чыгууга жана имаратагы ар бир кабатында илинип түрүүгө тийиш.

Билим берүү уюмунун кызматкерлери: өрт коопсуздугунун талаптарын белгиленген тартипте бекитилген стандартгарды, ченемдерди жана эрежелерди сактоодо, ошондой эле өрткө каршы режимди сактоого жана колдоого милдеттүү.

Билим беруу уюмунун жетекчилиги Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте өрт көзөмөлү боюнча мамлекеттик инспекторлорго өрт коопсуздугунун талаптарынын аткарылышын контролдоо максатында администрациялык имаратты изилдөө жана текшеруу жүргүзүүгө мүмкүнчүлүк берүүгө милдеттүү.

Ар бир билим берүү уюмунда алардын өрт коопсуздугуна ылайык келген өрткө каршы режим буйрук (нускама) менен белгиленүүгө тийиш анын ичинде:

- Бир мезгилде имарат жайларда болгон чийки заттарды, жарым фабрикаттарды жана даяр продукциялардын орду жана жол бериле турган саны аныкталат.
- Күйө турган калдыктарды жана чаңды тазалоонун майланышкан атайын кийимди сактоонун тартиби белгиленген.
- Өрт учурунда жана иш куну аяктагандан кийин электр жабдууларын өчүрүүнүн тартиби аныкталат.

Төмөндөгүлөр:

- От жагуу жана башка өрт коркунучу бар жүмүштарды убактылуу жүргүзүүнүн тартиби;
- Иш аяктагандан кийин имарат жайды карап чытуунун жана бекитуунун тартиби;
- Өрт аныкталганда кызматкерлердин аракеттери регламенттештирилген;
- Өрткө каршы нускамадан өтүнүү тартиби жана мөөнөттөрү аныкгалган ошондой эле аларды еткеруу учун жооптуу адамдар дайындалган.

Билим беруу уюмунун ар бир кварталда балдарды эвакуациялоо боюнча өрткө каршы практикалык сабак өтүлүүгө тийиш. Балдарга өрт учурундагы жана айкын жагдайларга жакын кырдаалдардагы журуш-туруш эрежелер окутулат. Өрткө каршы жабдуулар менен иштөө өзгөчө көндүмдөрдү жана атайын окутууну, техникалык коопсуздук эрежелерин милдетуу түрдө сактоону талап кылат. Өрткө каршы жабдуулар менен иштөөгө жогорку класстын окуучулары гана үкүктүү

болот. Бул үчүн уюмдарда жаш өрт өчүрүүчүлөрдүн атайын кошуундары тузулуп, анда өрткө каршы техникалык жабдуулар менен практикалык сабактар өткөрүлөт.

Билим беруу уюмунун имаратында жана аймагында төмөндөгүлөр тыюу салынат:

- Имарат жайларды, эвакуациялык жолдорду жана чыга турган жерлерди кайра пландаштырууга тыюу салынат, анын натыйжасында ертген сактануунун автоматтык системаларынын (автоматтык өрт кабарлагычы, кабарлоо системасы) аракеттенуу зонасы тарыйт.
- Кайра пландаштыруунун натыйжасында автоматтык кабарлагычтын аракеттенуу зонасын азайтууга жогоруда аталган автоматтык жабдуулардын жана системалардын аракеттенуу зонасынан чыгарылган имарат жайлардын келемдерун кошумча түрдө жекече ерт кабарлагычлары менен жабдыганда гана жол берилет.
- Эшиктерди жана чыга турган жерлерди эмерек, жабдуулар жана башка нерселер менен тосуп салууга тыюу салынат.
- Белгиленген тартипте бекитилген ченемдерде жана эрежелерде атайын айтылгандан башка учурларда, терезеге туюк торлорду орнотууга тыюу салынат.
- Мектептин баскычтуу тилкелерине жана коридорлоруна кампа (чулан) салууга, ошондой эле баскыч аянттарынын алдын буюмдарды, эмерек жана башка куйуучу материалдарды сактоого тыюу салынат. Тепкичтин алдындагы тилкелерге борбордук жылытууну башктруу туйундеру үчүн, суу ченеечу туйундеру үчүн жана электр шиттери үчүн куйбеген материалдан жасалган жайды жасоого жол берет.

Эвакуациялык жолдор жана чыга турган жерлер

Эвакуациялык жолдорду жана чыга турган жерлерди пайдаланууда ерт коопсуздугу боюнча долбоордук чечимдер жана чечимдик документтердин талаптарын сактоо камсыз кылууга тийиш (анын ичинде, эвакуациялык жолдордун жана чыга турган жерлердин жарык кылынышына, саны, пландаштырылган колемдүү елчему боюнча, ошондой эле эвакуация жолдорунда ерт коопсуздугу эрежелеринин болушу).

Эвакуация жолдорундагы эшиктер эркин жана имараттан чыккан багыт боюнча ачылууга тийиш.

Төмөндөгүлөргө тыюу салынат:

- Эвакуациялык жолдорду жана чыга турган жерлерди (анын ичинде, етэ турган жерлерди, коридорлорду, тепкич аянтчаларын, тепкич тилкелерин, эшиктерди, эвакуациялык люктарды) ар кандай материалдар, буюмдар, жабдуулар, вндуруштук калдыктар, акыр-чикир жана башка нерселер менен тосуп салууга, ошондой эле эвакуациялык жолдордун эшиктерин мык менен кагыш салууга тыюу салынат.
- Билим беруу уюмунун имарат жайларында жана аймагында тамеки тартууга тыюу салынат.
- Уюмдун аймагында от жагууга, акыр-чикирди куйтузууга тыюу салынат.
- Кир жайууга, имараттын чатырына кампа, архив жана башка салууга тыюу салынат.
- Тейлөө персоналдына жана башка адамдарга билим беруу уюмунун имаратына жашоого тыюу салынат.

- Уюмдун имаратында тез күйе турган, күйүүчү суюк-гуктарды жана башка материалдарды сактоого тыюу салынат.
- Дубалдарды жана шышты жасалгатоо учун күйүүчү материалдарды пайдаланууга тыюу салынат.
- Эвакуациялык чыга турган жерлердин эшиктерин мык менен кадап салууга тыюу салынат.
- Тармакка кошулган электр приборлорун кароосуз калтырууга тыюу салынат. Электр сакгагычы катары колго жасалган колибрлештирилген сактагычтарды колдонууга тыюу салынат.
- Имарат жайда адамдар болгон учурда, уюмдун имаратында от жатп, электр менен ширетүү жана башка ерт коркунучу бар иштерди жүргүзүүгө тыюу салынат.
- Имарат жайга технологиялык, кергезмелүү жана башка жабдууларды орнотууда долборлоонун ченемдерине ылайык тепкич тилкелерине жана эвакуацияды башка жолдору боюнча карай кеткен эвакуациялык өтө турган жерлер камсыз кылынууга тийиш.

Жылытуу, желдетүү жана абаны конденсациялоо

Окуу жылы башталардын алдында билим беруу уюмунда желдетуу системасы жана абаны конденсациялоо жана ашкана очоктору дыкаттык менен текшерилип чыгууга жана ондолууга тийиш, ал эми тейлөөчү персонал ертке каршы нускамадан етууге тийиш.

Жылытуу, желдетуу жана абаны конденсациялоо системасындагы бузук тузулуштерду, ошондой бузук ашкана очокторун пайдаланууга жол берилбейт. Желдетуучу каналдарды мештерди жана газ приборлорунун кулун чыгаруу учун пайдаланууга жол берилбейт.

Желдетуучу камераларда жабдууларды жана материалдарды тосууга тыюу салынат.

Желдетүү жана абаны кондициялоо системаларын пайдаланууда:

- Отту кармап калуучу тузулуштерду өчүрүп салууга:
- Абада жана зонддордо топтолуп калган майларды, чаңды жана башка күйүүчү заттарды күйгүзүүгө:
- Тартып алма каналдарды жылчыктарды жана торчолорду жаап салууга тыюу салынат.

Абаны соруп алыт жаткан жерде күйүүчү газдардын жана буулардын, тутундун, учкундун жана күйген оттун пайда болуу мүмкүнчүлүгү жокко чыгарылууга тийиш.

Өрт коопсуздугунун талаптары.

Иш убактысы аяктагандан кийин күзөтчү персонал калбаган имарат жайлардагы электр жабдуулары жана тиричилик электр приборлору өчүрүлүп коюлууга тийиш. Эгерде бул алардын функциялык арналышы менен шарпалса жана пайдалануу боюнча нускаманын талашарында каралса, башка электр жабдуулары жана электр буюмдары өчүрүлбөшү мүмкүн.

Билим беруу уюмунун өрткө каршы системасы жана жабдуулары (өрткө каршы автоматтык каражаттары өрт жумушчу абалында кабарлоо системалары) ар дайым он жумушчу абалында болууга тийиш.

Эшиктерди өзү жаба турган тузулуш он абалда болууга тийиш. Эртке каршы же түгүнгө каршы эшиктердин кадимкидей ачылышына тоскоол кыла турган кандайдыр бир жалгашмаларды орнотууга жол берилбейт.

Иштеп жаткан электр жабдууларын пайдаланууда:

- Электр энергиясын керектөөчүнү даярдаган ишканалардын нускамаларынын талаптарына ылайык ерт чыгарууга алып келиши мүмкүн, ошондой эле сактоочу изоляциялык касиеттерин жоготкон электр зымдарын жана кабелдерин ченемдик талаптарга ылайык пайдаланууга тыюу салынат.
- Зыянга учураган розеткаларды, рубильниктерди, башка он эмес абалда болгон электр приборлорун пайдаланууга тыюу салынат.
- Электр чырактарын жана жарык бергичтерди кагаз, кездеме же башка куйуучу материалдар менен ороого, ошондой эле жарык бергичтерди анын конструкциясында каралган жапкычтарын (нур чачкычтарын) алып салуу менен пайдаланууга тыюу салынат.
- Стандарттуу эмес (колго жасалган) электр менен жылытуучу приборлорду колдонууга, ашык колдонуудан жана кыска туташуудан сактай турган эрип кетме калибрлеништирилген туташтырмаларды же башка колго жасалган аппараттарды пайдаланууга тыюу салынат.
- Электр шиттеринин жанына куйуучу (анын ичинде тез от ала турган) запарды жайгаштырууга (жыйып коюуга) тыюу салынат.

Өрт учурундагы аракеттердин тартиби.

- Билим берүү үйүнүн ар бир кызматкери өрттү же анын белгилерин (тутунду, куйуктун жытын, температуранын жогорулашын ж. б) байкап
- Токтоосуз түрдө 101 телефону боюнча Ак-Талаа райондук ерттен сактоо кызматына кабарлоого милдеттуу (мында объектинин дарегин, ерт келип чыккан жерди, о.э. өзүнүн аты- жөнүн билдириши зарыл).
- Мүмкүн болушунча адамдарды эвакуациялоо, ерттү ечуруу жана материалдак баалуулуктарды сактап калуу боюнча чараларды көрүү зарыл.